

KUPUJ ODPOWIEDZIALNIE

Zielone miejsce pracy

czyli jak urządzić

BIURO

eko i fair!

praktyczny poradnik

ZIELONE MIEJSCE PRACY

czyli jak urządzić biuro eko i fair?

Jeśli ekologia jest dla Ciebie istotna, z pewnością segregujesz już odpady, ograniczasz plastik i generalnie starasz się, by twoje zakupy były odpowiedzialne. Niektóre z zasad, których przestrzegasz w swoim codziennym życiu, możesz łatwo przełożyć także na pracę. Przestrzeń biurowa oznacza jednak także dodatkowe decyzje – przede wszystkim te związane ze sprzętem biurowym, czy zakupem papieru do drukarki. Dlatego chętnie podpowiemy Ci na co zwracać szczególną uwagę i gdzie szukać informacji o zielonych produktach. Oto kilka najważniejszych punktów:

Fot. Cathryn Lavery on Unsplash

BUDYNEK

Ważnym kryterium wyboru siedziby biura są dla wielu firm czy organizacji poza-rządowych koszty. Dlatego jedną z krytycznych informacji, nierzadko decydujących o wynajmie, nie będą panele słoneczne, czy zbiorniki na deszczówkę (nadal należące do rzadkości), a cena najmu. Są jednak takie rzeczy, które możesz wziąć pod uwagę.

DOJAZD

Myśląc o przyszłych spotkaniach czy szkoleniach postaw na łatwo dostępną lokalizację za pośrednictwem transportu publicznego. Dobrze też uczynić siedzibę biura miejscem przyjaznym rowerom, np. organizując w urzędzie miasta stojaki na rowery.

DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Windy, poręcze, czy obniżone stopnie wciąż nie stanowią w Polsce normy. Jeżeli jednak masz możliwość wynajmu przestrzeni przystosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, koniecznie z niej skorzystaj.

SPOSÓB OGRZEWANIA

Pomimo funkcjonujących w różnych miastach, m.in. w Warszawie, „dotacji na likwidację kopciuchów”, stare piece wcale nie znikają tak szybko, a zanieczyszczające środowisko kotły nadal działają. W zielonym biurze nie powinno być na nie miejsca.

OCIEPLENIE

Źle ocieplony budynek oznacza nie tylko trudności z ogrzaniem i stratę energii, ale też straty finansowe. Jest to jeden z tematów zdecydowanie wartych poruszenia z wynajmującym.

ELEKTRONIKA

Dach nad głową, komputer, telefon i właściwie można już pracować. Tak, elektronika to niezwykle ważny, jeśli nie najważniejszy element naszych biur. Niestety, niepozbowiony elementu etycznego.

KONSEKWENCJE DLA LUDZI

Do stworzenia większości sprzętów elektronicznych, w tym najprostszego smartfona, wykorzystywane są kompozycje takich minerałów jak koltan, złoto, miedź, cyna czy lit, których wydobycie często wiąże się z niewolnictwem i przymusową pracą dzieci. Kopalnie, w których wydobywa się minerały, np. w Demokratycznej Republice Konga, nierzadko są kontrolowane przez grupy zbrojne i są miejscem stałego łamania praw człowieka. Stąd używane w ich kontekście określenie „krwawe”.

Fot. Bruce Mars on Unsplash

KONSEKWENCJE DLA ŚRODOWISKA

Chcąc wybrać sprzęt przyjazny środowisku wybierz taki, który spełnia możliwie najwięcej z poniższych kryteriów:

- jest energooszczędny,
- nie zawiera przekroczonych norm materiałów niebezpiecznych, np. rtęci i kadmu,
- może być naprawiany (producent zadbał, by można go było rozłożyć i wymienić w nim konkretne części),
- produkowany jest w warunkach ekologicznych, a więc np. z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, przy ograniczeniu zanieczyszczeń środowiska i w zamkniętym obiegu wody,
- posiada części, które mogą podlegać recyklingowi.

JAKI SPRZĘT W TAKIM RAZIE KUPOWAĆ?

Samodzielne wybranie najlepszej firmy nie należy do zadań łatwych. Do dyspozycji masz jednak raporty ekspertów, którzy od lat zajmują się analizą marek, zwracając uwagę na wspomniane kwestie.

- **Ethical Consumer** sprawdza zaangażowanie firm w ochronę środowiska oraz przestrzeganie praw pracowniczych i praw człowieka. Na stronie www.ethicalconsumer.org, po kliknięciu w zakładkę „Technology”, możesz zobaczyć rankingi firm produkujących komputery, aparaty, laptopy, telefony, tablety, czy telewizory.
- Dobrym rozwiązaniem jest skorzystanie z narzędzia **Green Electronics Council**. Pod adresem <https://epeat.net> możesz wybrać sprzęt, którego szukasz – np. telewizor, serwer czy komputer, a w filtrach zaawansowanych zaznaczyć kryteria społeczne lub/i środowiskowe, które są dla Ciebie ważne.

ICO DALEJ?

Ze względu na wszystkie problemy z jakimi wiąże się produkcja elektroniki, niezwykle ważne jest maksymalne wydłużenie żywotności sprzętu. Możesz to robić w następujący sposób: aktualizując oprogramowanie, poszerzając pamięć, naprawiając (np. poprzez wymianę poszczególnych części), czy zwyczajnie dbając o sprzęt (np. nie spożywając napojów nad laptopem, czy używając pokrowca na telefon).

A CO, JEŚLI SPRZĘT W KOŃCU PRZESTAJE BYĆ CI POTRZEBNY?

Co najważniejsze, elektroniki nigdy nie wyrzucaj do śmieci! Jeżeli sprzęt jest ci niepotrzebny, ale nadal działa, zorientuj się, czy nie mógłby posłużyć komuś innemu. Czasem takie zapotrzebowanie na konkretne rzeczy ogłaszają domy dziecka, fundacje, ale też osoby prywatne, które szukają działającego komputera np. dla mieszkającej w sąsiedztwie seniorce.

Fot. Belinda Fewings on Unsplash

Jeśli sprzęt jest już zużyty i bezwartościowy, ze względu na zawarte w nim szkodliwe substancje, musisz zadbać o jego utylizację. Możesz zrobić to następująco:

Jeśli o nieużyteczności sprzętu dowiedziałeś/aś się w punkcie serwisowym, który nie dał rady przywrócić mu „życia”, punkt ma obowiązek przyjąć od ciebie sprzęt i go zutylizować.

Sprzęt możesz oddać do sklepu, w którym kupujesz nowy. Nie ma znaczenia marka, ale liczba oddawanej elektroniki musi równać się tej, którą kupujesz.

Sprzęt możesz też oddać do gminnego lub miejskiego punktu zbierania elektrośmieci. Szczegółowe informacje na ten temat znajdziesz na stronie: www.elektrosmieci.pl

OŚWIETLENIE

Odpowiednie oświetlenie, to jedna z podstawowych kwestii umożliwiających efektywną pracę. Wszyscy wiemy, że żarówki powinny być energooszczędne, ale które naprawdę są eko?

HALOGEN

Halogeny w porównaniu klasycznymi żarówkami żarnikowymi oszczędzają tylko 25-30% mniej prądu. Są więc ok, ale możesz wybrać lepiej.

LED

Żarówki LEDowe mogą zużywać nawet 10 razy mniej prądu niż żarówki żarnikowe. Dodatkowo, technologia LED nie wymaga użycia szkodliwych dla środowiska substancji. Żarówki LED mają długą żywotność (nawet 25-krotnie wydłużony czas eksploatacji) i nadają się do recyklingu.

ŚWIETŁÓWKI

Pod kątem energooszczędności wypadają lepiej, bo zużywają nawet pięć razy mniej prądu niż klasyczna żarówka. Rozwiązanie to nie bardzo nadaje się jednak do pomieszczeń, w których światło jest często włączane i wyłączane, ponieważ świetlówki pobierają dużo mocy w trakcie rozruchu. Dodatkowym problemem jest kwestia utylizacji związana z zawartością silnie toksycznej rtęci.

PAPIER

Choć tak wiele rzeczy robimy już elektronicznie, to jednak dzisiejsze biuro wciąż trudno sobie wyobrazić bez zużycia papieru. Tymczasem jego produkcja nie jest bez wpływu na środowisko. Szczególnie problematyczne są następujące kwestie:

POZYSKIWANIE PAPIERU

Niestety, większość drewna, z którego powstaje papier, nadal pozyskiwana jest w wyniku nieodpowiedzialnego zarządzania lasami, m.in. z nielegalnych wycinek.

PRODUKCJA MASY CELULOZOWEJ

Jest niezbędna do przetworzenia drewna na papier, a oznacza olbrzymie zużycie wody i energii, uwalnianie do wód i powietrza szkodliwych substancji chemicznych oraz produkcję odpadów, które trafiają na składowiska.

WYBIELANIE MASY CELULOZOWEJ

Szczególnie szkodliwa metoda polega na bieleniu za pomocą chloru. Organiczne związki chloru poddawane działaniu wysokich temperatur w trakcie bielenia często przekształcają się w trwałe i wysoce toksyczne związki zwane dioksynami.

- Minimalizuj liczbę wydruków.

- Kupuj papier możliwie najbardziej przyjazny środowisku czyli zwracaj uwagę na certyfikaty.

FSC - organizacja odpowiedzialna za certyfikację lasów oraz wyrobów z drewna i papieru. Główne kryteria FSC to m.in.: ochrona rzadkich i zagrożonych gatunków oraz ich siedlisk, ograniczenie korzystania z chemicznych środków ochrony roślin, zakaz tworzenia nowych plantacji kosztem lasów naturalnych i półnaturalnych.

Istnieją 3 typy certyfikatów FSC:

FSC „Czyste” – 100% surowca w gotowym produkcie posiada certyfikat FSC.

FSC „Mieszane” – minimum 70% surowca posiada certyfikat FSC, a niecertyfikowana reszta spełnia minimalne wymogi dot. dobrego zarządzania lasami.

FSC „z Recyklingu” – co najmniej 85% surowca musi pochodzić z recyklingu.

PEFC - organizacja pozarządowa, utworzona by wspierać zrównoważoną gospodarkę leśną. Główne kryteria PEFC obejmują: utrzymanie i podnoszenie bioróżnorodności lasów, kontrolowane użycie środków chemicznych, uczestnictwo społeczne w planowaniu gospodarki leśnej, zakaz przekształcania ekosystemów leśnych na plantacje (z wyjątkami).

Błękitny Anioł - certyfikat stworzony przez niemieckie Ministerstwo Środowiska obejmujący cały szereg produktów. W przypadku papieru główne kryteria to: pochodzenie w 80% lub w 100% z recyklingu oraz zakaz stosowania substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska.

Ecolabel - program europejski zachęcający przemysł do wprowadzania na rynek wyrobów i usług bardziej przyjaznych dla środowiska. W przypadku papieru główne kryteria to: pochodzenie drewna spoza obszarów chronionych oraz lasów o dużej wartości przyrodniczej, udokumentowane pochodzenie drewna, zakaz stosowania chloru gazowego i szkodliwych barwników, ograniczenie zużycia energii oraz emisji CO₂ ze źródeł nieodnawialnych.

INNE

Fot. Delightin Dee on Unsplash

KAWA I HERBATA

Przed sektorem produkcji kawy i herbaty stoi obecnie wiele wyzwań, m.in. walka z ubóstwem w społecznościach rolników, ale też negatywny wpływ zmian klimatu na jakość i wydajność produkcji. Warto więc wspierać rolników i do zielonego biura wybierać kawę, herbatę, a nawet drobne przekąski (np. bakalie, orzechy, czekoladki) z certyfikatem Fairtrade.

Firmy, sklepy online oraz sieci detaliczne, oferujące produkty Fairtrade:

www.fairtrade.org.pl/sprawiedliwy-handel/podmioty

SZKODLIWE CHEMIKALIA I PLASTIK

Niestety, szkodliwe substancje chemiczne znajdują się w znacznie większej liczbie produktów niż moglibyśmy się tego spodziewać. Nie tylko w kosmetykach czy środkach czystości, ale także w wykładzinach, tapicerce, czy czarnym plastiku, gdzie często spotkamy m.in. ftalany, opóźniacze spalania czy bisfenol A. Chcąc ich uniknąć przeczytaj nasze poradniki:

www.ekonsument.pl/materialy.html

← KLIKNIJ I CZYTAJ

Konsekwentnie i na różne sposoby poddajemy refleksji nawyki konsumenckie polskiego społeczeństwa, po to, by świat, w którym żyjemy stawał się czystszy, bardziej sprawiedliwy, bezpieczniejszy i lepszy.

Dołącz do nas! Stań się częścią czegoś fajnego. Włącz się w kampanie, akcje uliczne, zbieraj z nami podpisy, prowadź zajęcia z młodzieżą.

ekonsument.pl/dolacz

Wspieraj nas! Tylko wsparcie takich osób jak Ty nadaje naszym działaniom sens.

ekonsument.pl/wesprzyj

Jeżeli masz pytania - napisz do nas:
info@ekonsument.pl

ekonsument.pl

facebook.com/kupujodpowiedzialnie

instagram.com/kupujodpowiedzialnie

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Publikacja powstała w ramach projektu „Klimat na zmiany” („End Climate Change, Start Climate of Change #ClimateOfChange - A Pan-European campaign to build a better future for climate induced migrants, the human face of climate change”, CSO - LA/2019/410-153) współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej oraz NIW-CRSO w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO. Za treść publikacji odpowiada Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie. Poglądy w niej wyrażone niekoniecznie odzwierciedlają oficjalne stanowisko Unii Europejskiej.

#ClimateOfChange
#KlimatNaZmiany

